

Rapportage
leefbaarheidsmonitor
Geuzenveld/Slotermeer

Amsterdam, 20 maart 1996
Robert van Overbeeke

Inhoud

	pagina
1 Inleiding	1
2 Resultaten	3
2.1 Wonen	3
2.2 Buurtvoorzieningen	5
2.3 Verkeer	8
2.4 Onderhoud en beheer openbare ruimte	9
2.5 Buurtcohesie en sociale contacten	11
2.6 Sociale veiligheid	14
2.7 Stadsdeelbestuur en dienstverlening	17
2.8 Specifieke aspecten	18
2.9 Leefbaarheid algemeen	19
3 Samenvatting en conclusies	21
3.1 Algemeen	21
3.2 Per thema	21
3.3 Per subgroep	25
Bijlage: Steekproefverantwoording	27

1 Inleiding

In stadsdeel Geuzenveld/Slotermeer zijn in december 1995 en januari 1996 zo'n 600 huishoudens (om precies te zijn: 611; zie voor een verantwoording de bijlage) gevraagd naar hun oordeel over de leefbaarheid in de eigen buurt. Hierbij is gebruik gemaakt van de leefbaarheidsmonitor die door Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP) en het Amsterdamse Bureau voor Onderzoek en Statistiek (O+S) is ontwikkeld.

In de monitor is het begrip leefbaarheid uitgewerkt in de thema's: kwaliteit van de woning en woonomgeving, buurtvoorzieningen, verkeersveiligheid en parkeren, beheer van de openbare ruimte, sociale contacten en buurtcohesie, sociale veiligheid, de relatie tussen bevolking en stadsdeelbestuur en stadsdeelspecifieke aspecten. De respondenten maken hun waardering voor elk van de diverse aspecten kenbaar met een rapportcijfer. Het betreft steeds de eigen buurt.

In Geuzenveld/Slotermeer worden door het stadsdeelbestuur tien buurten onderscheiden. Met dit onderscheid is rekening gehouden bij het enquêteren, zodat de oordelen steeds per buurt gepresenteerd kunnen worden.

Door de perceptie van de bewoners uit de verschillende buurten van het begrip leefbaarheid te combineren, ontstaat een gedifferentieerd beeld van de leefbaarheid in het gehele stadsdeel.

De afbakening van de tien buurten is als volgt (zie ook plattegrond op volgende bladzijde):

- 1 Sloterplas, spoorlijn, Slotermeerlaan, Burg. van Tienhovengracht
- 2 Burg. van Tienhovengracht, spoorlijn, Burg. de Vlughtlaan, Slotermeerlaan
- 3 Burg. de Vlughtlaan, Haarlemmerweg, spoorlijn
- 4 Haarlemmerweg, Burg. de Vlughtlaan/Slotermeerlaan, Eendrachtspark/-
Dolhaantjestraat, Du Perronstraat/Van Maerlantstraat
- 5 Eendrachtspark, Sloterpark, Du Perronstraat/Van Maerlantstraat, Slotermeer-
laan
- 6 Eendrachtspark, Burg. Roëllstraat/G. Borgesiusstraat, Aalbersestraat, De
Savornin Lohmanstraat, Troelstralaan
- 7 Cort v.d. Lindenkade, Albardagracht, Aalbersestraat, De Savornin
Lohmanstraat, Troelstralaan, sportpark Ookmeer
- 8 Burg. Roëllstraat/G. Borgesiusstraat, Eendrachtspark, Albardagracht, Aalberse-
straat
- 9 Haarlemmerweg, Eendrachtspark/Dolhaantjestraat, Albardagracht, Geuzenveld-
West
- 10 Geuzenveld-West

In hoofdstuk 2 worden - per thema - de resultaten weergegeven van het onderzoek. Hoofdstuk 3 bevat de conclusies. De verantwoording van de steekproef is te vinden in de bijlage.

Geuzenveld / Slotermeer

De grenzen van de buurten

BUURT 1

Sloterpas
Spoorlijn
Slotermeelaan
Burg. v. Tienhovengraacht

BUURT 2

Burg. v. Tienhovengraacht
Spoorlijn
Burg. de Vlughtlaan
Slotermeelaan

BUURT 3

Burg. de Vlughtlaan
Haarlemmerweg
Spoorlijn

BUURT 4

Haarlemmerweg
Burg. de Vlughtlaan/
Slotermeelaan
Eendrachtspark/
Dolhoofdestraat
Du Perronstraat/
v. Maerlantstraat

BUURT 5

Eendrachtspark
Sloterpark
Du Perronstraat/
v. Maerlantstraat
Slotermeelaan

BUURT 6

Eendrachtspark
Roelstraet/
v. Borgeeluststraat
Aalbersestraat De Savornin
De Savornin Lohmanstraat
Lothmanstraat
Roelstraetlaan

BUURT 7

Cort vd Linderkade
Aalberdgraacht
Aalbersestraat
De Savornin
Lothmanstraat
Roelstraetlaan
Sportpark Oostmeer

BUURT 8

Roelstraet/
v. Borgeeluststraat
Eendrachtspark
Aalberdgraacht
Aalbersestraat

BUURT 9

Haarlemmerweg
Eendrachtspark/
Dolhoofdestraat
Aalberdgraacht
Geuzenveld West

BUURT 10

Heel Geuzenveld West

2 Resultaten

Veel van de antwoorden zijn in de vorm van rapportcijfers gegeven. Per onderwerp wordt het gemiddelde rapportcijfer van alle antwoorden uit het hele stadsdeel weergegeven; dit noemen we het stadsdeelgemiddelde. Verder worden - zo mogelijk - gemiddelde rapportcijfers per buurt (buurtgemiddelden dus) gepresenteerd. Of dit mogelijk is, hangt af van de vraag of de verschillen tussen de buurtgemiddelden significant van het stadsdeelgemiddelde afwijken. Is dit het geval dan worden de buurtgemiddelden gepresenteerd, is dit niet het geval dan kunnen eventuele verschillen tussen buurt- en stadsdeelgemiddelden op toeval berusten en vermelden we de buurtgemiddelden niet.

In de tekst wordt (dan ook) alleen op verschillen tussen buurten ingegaan als deze significant zijn.

2.1 Wonen

Om te kunnen vaststellen hoe de bevolking van Geuzenveld/Slotermeer de kwaliteit van het wonen beoordeelt, zijn in de monitor vragen opgenomen over de woning en de woonomgeving. In tabel 1 wordt de waardering aangegeven voor elk van de aspecten van het thema wonen. Dit gebeurt aan de hand van de gemiddelden van de rapportcijfers die door de respondenten zijn toegekend. Terwijl eerst de 'score' voor het stadsdeel als geheel wordt gegeven, staan in de overige rijen de gemiddelden per buurt vermeld¹.

Tabel 1: Wonen

	grootte woning	ligging woning	onder- houd woning	straat- verlich- ting	bereik- baarheid met OV	reinheid
Stadsdeel	*7,3	7,6	*6,8	7,3	*7,6	*6,1
Buurt 1	7,3	7,8	7,3	7,3	7,8	6,3
Buurt 2	6,8	7,4	6,9	7,1	7,9	5,0
Buurt 3	7,1	7,6	6,8	7,1	7,7	6,3
Buurt 4	7,2	7,6	6,9	7,5	7,5	5,9
Buurt 5	7,4	7,5	6,5	7,2	7,9	5,9
Buurt 6	7,5	7,3	6,4	7,1	7,9	6,4
Buurt 7	7,4	7,7	6,7	7,2	7,1	6,9
Buurt 8	7,1	7,2	6,7	7,4	7,7	5,3
Buurt 9	6,9	7,3	6,2	7,3	7,2	5,8
Buurt 10	8,2	8,1	8,3	7,7	7,1	7,5

¹ In de tabellen is bij de items waar sprake is van onderling significant verschillende buurtgemiddelden, een asterisk (*) geplaatst. In de overige gevallen zijn de gemiddelde rapportcijfers per wijk gelijk en berusten de in de tabel vermelde verschillen tussen de buurten op toeval. De grens voor significantie wordt gelegd bij een kans van 5%.

Gemiddeld over het hele stadsdeel variëren de rapportcijfers voor zaken die met wonen te maken hebben, van 6,1 (reinheid) tot 7,6 (bereikbaarheid met het openbaar vervoer, ligging van de woning).

De betrekkelijk lage gemiddelde score voor reinheid (bedoeld wordt de mate waarin de buurt al dan niet als vervuild wordt ervaren) wordt veroorzaakt doordat in de buurten 2, 4, 5, 8 en 9 lichte onvoldoendes gegeven worden. Kennelijk worden die buurten als tamelijk vervuild ervaren. In de overige buurten (met uitzondering van buurt 10 waar voor de reinheid een gunstig oordeel wordt gegeven) wordt de reinheid als matig beoordeeld.

De grootte van de woning wordt - op de buurten 2 en 9 na, waar de rapportcijfers net onder de 7 uitkomen - overal als betrekkelijk goed beoordeeld, in buurt 10 zelfs met een cijfer boven de 8.

Buurt 10 is kennelijk een prettige buurt om te wonen, want ook op de andere aspecten - met uitzondering van 'bereikbaarheid met het openbaar vervoer' worden relatief de hoogste cijfers gegeven, variërend van 7,5 tot 8,3.

De ligging van de woning komt er in alle buurten goed uit. Ook over de straatverlichting en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer is men in alle buurten tevreden.

Bij twee aspecten zijn de verschillen tussen de buurten niet significant: ligging van de woning en straatverlichting. De variatie in de buurtcores kan dus op toeval berusten.

Het onderhoud aan de woningen wordt in het algemeen wat minder goed beoordeeld. Met uitzondering van buurten 1 en 10 waar de woningen kennelijk beter bijgehouden worden of nieuwer zijn, worden hiervoor cijfers tussen de 6,2 en 6,9 gegeven.

Allochtone bewoners (gedefinieerd als iedereen die aangaf niet in Nederland geboren te zijn; zie bijlage voor een overzicht van geboortelanden) hebben soms een afwijkende mening over de woonaspecten. Op drie van de bovengenoemde aspecten zijn significante verschillen gevonden, te weten grootte, ligging en onderhoud van de woning (zie onderstaande tabel). Op alle drie de aspecten oordelen de allochtone bevolkingsgroepen minder gunstig. Met name de grootte van de woning wordt beduidend minder positief beoordeeld door allochtonen.

Tabel 2: Verschillen in oordelen over wonen tussen bevolkingsgroepen

	stadsdeel	autochtonen	allochtonen
Grootte woning	*7,3	7,6	6,4
Ligging woning	*7,6	7,7	7,2
Onderhoud woning	*6,8	7,0	6,5

Ook tussen de leeftijdsgroepen bestaan er enkele significante verschillen in waardering van de woonaspecten. Met name de grootte van de woning en de ligging ervan worden door de jongeren minder gunstig beoordeeld dan door de ouderen. De jongste groep (16 tot en met 19 jaar) beoordeelt de grootte van de woning met een 6,8 terwijl de oudste leeftijdsgroep deze met een 7,8 waardeert. De scores voor de ligging variëren van jong naar oud respectievelijk van 7,0 tot 8,0.

Verhuisplannen

Een aanvullende indicatie voor de wijze waarop het 'wonen' door de respondenten wordt gewaardeerd, vormen eventuele verhuisplannen. Er is gevraagd of men concrete plannen heeft om binnen een jaar te verhuizen. Gemiddeld over het hele stadsdeel blijkt 17% van de respondenten dergelijke plannen te hebben. De verschillen tussen de buurten blijken niet significant; deze worden daarom niet vermeld.

(In Slotervaart/Overtoomse Veld vonden we een vergelijkbaar percentage, namelijk 18%. In Osdorp is deze vraag niet gesteld.)

Tabel 3: Concrete plannen om binnen één jaar te verhuizen (in %)

	stadsdeel
Ja	17
Nee	78
Weet niet, geen antwoord	5
Totaal	100

2.2 Buurtvoorzieningen

Tabel 4: Buurtvoorzieningen

Voorzieningenaanbod	std	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Winkels	*6,6	6,3	7,6	7,4	7,1	6,7	6,8	6,4	6,6	5,4	5,0
Groen	7,2	7,4	7,4	7,3	7,2	7,3	6,8	7,2	7,2	6,9	7,7
Waterpartijen	*6,9	7,8	6,5	6,8	7,2	6,7	6,5	7,6	6,3	6,7	7,4
Speelgelegenheid tot 6 jaar	*6,6	7,0	5,1	7,2	6,4	6,6	6,9	6,9	6,6	5,9	7,7
Speelgelegenheid 6 tot 10 jaar	*6,4	6,5	5,3	7,2	6,6	5,8	6,3	7,1	6,7	5,8	7,2
Sport- en spelmogelijkheden 10 tot 18 jaar	6,9	7,2	6,4	7,0	6,5	6,3	7,1	7,8	6,6	6,7	7,3
Recreatiemogelijkheden volwassenen	*6,9	7,2	6,6	7,3	7,1	7,5	6,8	7,4	6,7	6,3	6,5
Buurthuizen en wijkcentra	7,9	7,7	7,8	8,0	8,1	7,9	7,8	8,8	7,7	7,5	8,1
Medische voorzieningen	*7,4	7,8	7,4	7,4	7,5	7,6	7,4	7,6	7,4	6,7	7,1
Overige hulpvoorzieningen	8,5	8,7	8,3	8,5	8,1	8,8	8,8	8,9	8,5	8,0	8,0
De Meervaart	8,8	8,9	8,4	9,0	8,9	9,1	8,6	8,8	9,2	9,4	8,0
Overige uitgaansmogelijkheden	5,9	6,2	5,7	6,4	6,1	5,8	6,0	6,2	5,8	5,4	5,4
Basisscholen	6,0	4,6	5,7	5,1	5,6	4,8	6,9	6,0	7,5	5,9	6,9
Middelbare scholen	6,9	6,3	6,5	7,8	6,0	6,6	6,3	7,0	6,0	6,8	8,3

std = stadsdeel

De gemiddelden voor het hele stadsdeel variëren bij de buurtvoorzieningen tussen 5,9 (overige uitgaansmogelijkheden) en 8,8 (aanbod De Meervaart). Wat de uitgaansmogelijkheden voor de inwoners van Geuzenveld/Slotermeer betreft, geldt kennelijk dat 'les extrêmes se touchent': het aanbod van De Meervaart (die overigens niet in het stadsdeel staat) vindt men prima, maar voor de rest (waarbij in de vraagstelling kroegen, bioscopen en restaurants als voorbeelden werden genoemd) wordt het aanbod betrekkelijk mager gevonden. Met name in de buurten 9 en 10 worden voor de 'overige uitgaansmogelijkheden' lage cijfers uitgedeeld. Het aanbod aan buurthuizen/wijkcentra, overige hulpvoorzieningen (in de vraagstelling werden als voorbeelden genoemd: kinderopvang, maatschappelijk werk, ouderenhulp), medische voorzieningen en groen komen er goed uit met stadsdeel-gemiddelden boven de 7 ('overige hulpvoorzieningen' krijgt zelfs een 8,5). Wat minder goed wordt het aanbod aan winkels, speel-, sport- en recreatiemogelijkheden, basis- en middelbare scholen en waterpartijen beoordeeld (stadsdeelgemiddelden tussen 6 en 7).

Voor het stadsdeel als geheel geldt dat de buurtvoorzieningen nergens als onvoldoende worden beoordeeld. Als we de oordelen **per buurt** bekijken, vallen er wel enkele onvoldoendes². Uit de cijfers per buurt valt af te lezen dat de respondenten vinden dat:

- het winkelaanbod in de buurten 9 en 10 onvoldoende gevonden wordt;
- de speelgelegenheden voor kinderen tot 6 jaar in buurt 2 onvoldoende en in buurt 9 vrij mager gevonden worden;
- de speelgelegenheden voor kinderen van 6 tot 10 jaar in buurt 2 ook onvoldoende gevonden worden en in de buurten 5 en 9 kennelijk te wensen overlaten.

Positieve uitschieters lijken er op het eerste gezicht ook te zijn; deze berusten echter op toeval: het betreft telkens aspecten waar de verschillen tussen de buurten niet significant zijn. Aan deze verschillen kan dus geen waarde gehecht worden.

In de vorige paragraaf (wonen) sprong buurt 10 er op vrijwel alle aspecten gunstig uit; in deze paragraaf blijkt dat veel minder het geval. Alleen voor recreatiemogelijkheden voor de jeugd (van 0 tot 18 jaar) worden relatief hoge waarderingen gegeven (in buurt 7 overigens ook). Wat winkels betreft, zijn de oordelen in buurt 10 juist bijzonder laag.

Allochtone bevolkingsgroepen oordelen op enkele aspecten significant anders dan autochtone. Het betreft hier:

- lagere waardering voor de speelvoorzieningen voor 0-6 jarigen;
- lagere waardering voor de speelvoorzieningen voor 6-10 jarigen;
- lagere waardering voor de medische voorzieningen;
- hogere waardering voor de uitgaansmogelijkheden (waarbij De Meervaart niet is inbegrepen).

2 We behandelen alleen de aspecten waar de verschillen tussen de buurten significant zijn.

Tabel 5: Verschillen in waardering voor buurtvoorzieningen tussen bevolkingsgroepen

	stadsdeel	autochtonen	allochtonen
Speelvoorzieningen 0-6 jaar	*6,6	6,9	6,0
Speelvoorzieningen 6-10 jaar	*6,4	6,6	6,0
Medische voorzieningen	*7,4	7,5	7,1
Uitgaansmogelijkheden (m.u.v. De Meervaart)	*5,9	5,5	6,7

Er is onderzocht in hoeverre er significante verschillen tussen mannen en vrouwen bestaan in oordelen over de buurtvoorzieningen. Daaruit komt naar voren dat deze er zijn op de volgende aspecten:

- mannen beoordelen de sport- en spelmogelijkheden voor 10-18 jarigen lager dan vrouwen (6,6 resp. 7,1); dit verschil is nog iets sterker bij allochtonen (6,3 resp. 8,0);
- mannen beoordelen de recreatiemogelijkheden voor volwassenen lager dan vrouwen (6,6 resp. 7,2); dit is des te sterker zo bij allochtonen (6,3 resp. 7,7);
- mannen beoordelen de uitgaansmogelijkheden (uitgezonderd De Meervaart) lager dan vrouwen (5,3 resp. 6,3); ook dit is sterker het geval bij allochtone bevolkingsgroepen (5,6 resp. 7,6).

Kortom: mannen (en jongens) zijn in vergelijking met vrouwen ontevredener over het aanbod op het gebied van sport en spel, recreatie en uitgaan. Het uitgaansaanbod wordt door mannen zelfs als onvoldoende beoordeeld. Het is overigens ook mogelijk dat vrouwen minder behoefte hebben aan een uitgaansaanbod of daar lagere eisen aan stellen.

Tabel 6: Sekseverschillen

	gem.	stadsdeel		allochtonen	
		M	V	M	V
Sport en spel 10-18 jaar	*6,9	6,5	7,1	6,3	8,0
Recreatiemogelijkheden volwassenen	*6,9	6,6	7,2	6,3	7,7
Uitgaansmogelijkheden (m.u.v. De Meervaart)	*5,9	5,3	6,3	5,6	7,6

Er bestaan ook significante verschillen per leeftijdsgroep in de waardering van de buurtvoorzieningen. Zo loopt de beoordeling van sommige aspecten op van jong naar oud. Dit geldt voor de waterpartijen (van 5,7 tot 7,4), buurt- en wijkcentra (van 7,3 tot 8,4), De Meervaart (van 8,4 tot 9,4) en de overige uitgaansmogelijkheden (van 4,8 tot 6,7).

Verder oordelen enkele leeftijdsgroepen beduidend minder gunstig dan andere. Zo worden de speelvoorzieningen voor kinderen tot 10 jaar het laagst beoordeeld door de 20- tot en met 49-jarigen (lees: de ouders).

Bij de 'overige buurtvoorzieningen' zien we dat de oudste leeftijdsgroepen het gunstigst oordelen (50-64 jaar geeft gemiddeld een 8,9; 65 jaar en ouder een 8,6), hoewel de laagste score van de groep '19 jaar en jonger' niet bepaald slecht is (namelijk 7,7).

De belangrijkste conclusies hieruit zijn dat:

- jongeren de uitgaansmogelijkheden en de waterpartijen³ als onvoldoende beoordelen;
- de oordelen over speelvoorzieningen voor kinderen tot 10 jaar significant lager (namelijk onvoldoende) worden beoordeeld door degenen die het 'kunnen weten', namelijk de leeftijdsklassen waarin de ouders van die kinderen zich bevinden. Kennelijk wordt het in de tabel gepresenteerde gemiddelde geflatteerd door de gunstiger oordelen van degenen die van deze voorziening geen gebruik maken.

2.3 Verkeer

Tabel 7: Verkeer

	veiligheid voetgangers	veiligheid fietsers	parkeer- gelegenheid	alg. verkeers- veiligheid
Stadsdeel	6,6	6,7	*7,1	6,7
Buurt 1	6,8	6,8	7,3	6,7
Buurt 2	6,6	6,8	6,5	6,3
Buurt 3	6,5	6,7	7,1	6,8
Buurt 4	6,6	7,0	6,8	6,9
Buurt 5	6,2	6,5	7,4	6,4
Buurt 6	6,6	6,4	7,3	6,9
Buurt 7	7,1	7,3	7,8	6,9
Buurt 8	6,4	6,8	6,9	6,6
Buurt 9	6,6	6,7	7,4	6,8
Buurt 10	6,8	6,5	6,5	6,8

Op het gebied van verkeersveiligheid zijn de gemiddelde scores voor het hele stadsdeel matige voldoendes. Op de aspecten 'veiligheid voor voetgangers', 'veiligheid voor fietsers' en 'algemene verkeersveiligheid' zijn er geen buurten die er in positieve of negatieve zin uitspringen.

De parkeergelegenheid in stadsdeel Geuzenveld/Slotermeer komt er goed uit. Met name in buurt 7 is het kennelijk goed parkeren. In de buurten 2 en 10 wordt de parkeergelegenheid met een 6,5 relatief het laagst beoordeeld.

De algemene verkeersveiligheid wordt het hoogst beoordeeld door de oudste leeftijdsgroep (65 jaar en ouder: gemiddeld 7,1) en het laagst door de jongste groep (19 jaar en jonger: gemiddeld 6,3).

³ Het valt buiten het bestek van dit onderzoek om na te gaan welke verwachtingen de jongeren precies hebben van die waterpartijen.

2.4 Onderhoud en beheer openbare ruimte

Het onderhoud en beheer van de openbare ruimte ziet er gemiddeld voor het hele stadsdeel niet slecht uit, getuige gemiddelde rapportcijfers tussen de 6,3 (voor onderhoud wegdek en trottoirs) en 7,6 (voor onderhoud gemeenschappelijke tuinen en voor onderhoud van de straatverlichting)⁴.

Het algehele onderhoudsniveau van de openbare ruimte wordt met een 7,0 beoordeeld: ruim voldoende dus.

Tabel 8: Onderhoud en beheer openbare ruimte

	huisvuil ophalen	straten en plei- nen	parken / plantsoe- nen	gemeensch. tuinen	straat- verli.	wegdek, trottoirs	overig straat- meubi- lair	onder- houd algem.
Stadsdeel	*6,8	*6,6	*6,9	*7,6	7,6	*6,3	*7,2	7,0
Buurt 1	6,8	6,3	7,0	8,0	7,5	6,4	7,7	6,9
Buurt 2	6,1	6,0	6,7	7,1	7,3	6,4	6,8	6,8
Buurt 3	7,0	6,5	7,2	8,2	7,6	6,3	7,6	7,1
Buurt 4	6,5	6,7	6,9	7,9	7,7	6,4	6,5	7,0
Buurt 5	6,7	6,1	6,4	6,6	7,5	5,7	6,9	6,9
Buurt 6	6,8	6,8	7,1	6,9	7,4	5,8	7,3	6,8
Buurt 7	7,2	7,1	7,0	7,6	7,7	6,1	7,7	7,3
Buurt 8	6,6	6,6	7,3	7,4	7,4	6,2	7,0	7,1
Buurt 9	6,7	6,3	6,2	7,0	7,6	6,4	7,2	6,9
Buurt 10	7,4	7,5	7,3	9,2	8,0	7,7	7,6	7,4

Op het aspect 'huisvuil ophalen' komt de gunstige beoordeling door de buurten 7 en 10 terug (zie 'wonen'). In buurt 2 wordt dit aspect relatief het ongunstigst beoordeeld, maar nog net voldoende (6,1).

Ook het schoonhouden van straten en pleinen komt er in buurt 2 naar verhouding het slechtst uit (6,0); in buurt 5 is men evenmin scheutig met complimenten.

Bewoners van buurt 7 en 10 oordelen wederom het gunstigst.

De bewoners van deze twee buurten beoordelen ook het onderhoud van parken en plantsoenen het gunstigst, terwijl in buurt 9 de minst gunstige beoordeling gegeven wordt.

De woningcorporaties, die in paragraaf 2.1 nog een matige beoordeling kregen voor het onderhoud van hun woningen, worden positief beoordeeld als het om het onderhoud van de gemeenschappelijke tuinen gaat. In buurt 10 wordt gemiddeld zelfs een 9,2 genoteerd. Het cijfer 6,6 dat door de bewoners van buurt 5 wordt toegekend, steekt hier mager bij af; het is op dit aspect relatief het laagste. Ook bewoners van buurt 6 oordelen hierover relatief laag met een 6,9.

⁴ Overigens wordt het onderhoud van gemeenschappelijke tuinen veelal niet door het stadsdeel maar door de woningcorporaties gedaan. Bij het onderhoud van de straatverlichting wordt door het energiebedrijf samengewerkt met het stadsdeel en de stadsdeelwachten: er is bijvoorbeeld in onderling overleg een lichtplan opgesteld; de stadsdeelwachten geven defecten aan de openbare verlichting door aan het energiebedrijf.

Over het onderhoud van de straatverlichting kunnen we kort zijn: dat komt er met een gemiddelde van 7,6 goed uit.

Over het onderhoud van wegdekken en trottoirs is al opgemerkt dat dit aspect relatief het slechtst scoort. In de buurten 5 en 6 is men hierover naar verhouding het minst tevreden. Alleen de bewoners van buurt 10 kennen een gemiddeld rapportcijfer boven de 7 toe op dit aspect.

Het onderhoud van het overig straatmeubilair (straatverlichting is immers ook straatmeubilair) komt er in de buurten 1, 3, 7 en 10 naar verhouding het best uit. In buurt 4 is men hierover het minst tevreden.

Het geheel overziend kunnen we concluderen dat de diverse aspecten van onderhoud van de openbare ruimte in buurten 7 en 10 (weer) relatief vaak als goed beoordeeld worden; daarnaast komt ook buurt 3 er goed uit. De buurten 2, 5 en 6 worden op dit thema wat minder positief beoordeeld.

Tussen de leeftijdsgroepen zijn enkele significante verschillen in beoordeling van het onderhoud van de openbare ruimte te ontwaren.

Voor het onderhoud van het wegdek wordt namelijk het minst gunstig geoordeeld door de leeftijdsgroepen 50-64 jaar (5,8) en 65 jaar en ouder (6,1). Dit is begrijpelijk: de ouderen hebben relatief meer last van slecht wegdek, daar zij vaker slecht ter been zijn.

Ook allochtone bevolkingsgroepen oordelen significant anders op sommige aspecten. Het ophalen van het huisvuil wordt door allochtonen bijvoorbeeld veel lager beoordeeld (5,9) dan door autochtonen (7,1). In tegenstelling tot het veel gehoorde vooroordeel blijken allochtonen dus juist kritischer te zijn over het verwijderen van huisvuil. Dit kan overigens samenhangen met hun betrekkelijk lage oordeel over de grootte van de woningen: naarmate iemand de woning krappere vindt, zal hij of zij minder ruimte hebben om huisvuil te bewaren, dus willen dat dit vaker wordt opgehaald.

Over het onderhoud van het wegdek zijn de allochtonen juist weer tevredener (6,9) dan de autochtonen (6,1). Hetzelfde geldt voor het algemene oordeel over het onderhoud van de openbare ruimte: autochtonen geven gemiddeld een 6,9, allochtonen een 7,2.

Tabel 9: Ontwikkeling in onderhoud openbare ruimte de laatste jaren (in %)

	stadsdeel
(Sterk) verbeterd	26
Geen verandering	39
(Sterk) verslechterd	23
Weet niet, geen mening	12
Totaal	100

De helft van de respondenten meent dat de kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte de laatste jaren veranderd is: een kwart heeft een verbetering geconstateerd, eveneens een kwart meent dat er sprake is van verslechtering. Volgens vier op de tien respondenten is er niets veranderd.

2.5 Buurtcohesie en sociale contacten

Buurtcohesie

Het begrip buurtcohesie is in de vragenlijst vertaald met saamhorigheidsgevoel. In de meeste buurten is een krappe meerderheid van mening dat dat gevoel niet bestaat⁵. Uitzonderingen hierop zijn buurt 10 en 9, waar de meerderheid vindt dat dit gevoel wel aanwezig is. In buurt 10 is volgens 35% van de respondenten zelfs sprake van een tamelijk sterk saamhorigheidsgevoel. In de buurten 2, 5 en 8 is er daarentegen het minst sprake van een saamhorigheidsgevoel.

Tabel 10: Saamhorigheidsgevoel (in %)⁶

	ja, tamelijk sterk/veel	ja, een beetje	nee	weet niet/ geen mening	Totaal
Stadsdeel	14	27	52	7	100
Buurt 1	10	27	56	7	100
Buurt 2	3	28	60	9	100
Buurt 3	12	34	51	3	100
Buurt 4	18	23	51	8	100
Buurt 5	10	20	65	5	100
Buurt 6	15	25	50	10	100
Buurt 7	13	34	48	5	100
Buurt 8	5	22	63	10	100
Buurt 9	16	30	45	9	100
Buurt 10	35	27	31	7	100

significant

Er is gevraagd of mensen zelf weleens actie ondernemen als ze constateren dat in hun directe woonomgeving iets niet helemaal in orde is (bijvoorbeeld melden dat er een stoeptegels losligt, melden dat een groep jongeren overlast bezorgt, zelf gebroken glas opvegen). In de meeste buurten zegt de helft van de respondenten dit nooit te doen. Drie tot vier op de tien respondenten doet dit soms, ruim één op de tien doet dit zelfs vaak.

⁵ In de rapportage van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland is een min of meer vergelijkbare vraag opgenomen. De bewoners worden daar gevraagd aan te geven in hoeverre ze het eens zijn met de uitspraak "De mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks". De helft van de mensen in het gebied van wijkteam Lodewijk van Deijssel is het hiermee eens, de andere helft oneens. Dat resultaat ligt dus dicht tegen onze bevindingen aan.

⁶ De leesrichting in dit type tabel is horizontaal in plaats van verticaal: de rijtjes tellen van links naar rechts op tot 100%.

Tabel 11: Onderneemt zelf actie (in %)

	stadsdeel
Ja, vaak	12
Ja, soms	37
Nee, nooit	49
Weet niet, geen mening	2
Totaal	100

Contacten met burelen

De contacten met burelen worden in het stadsdeel als geheel als ruim voldoende beoordeeld. Op dit aspect doen zich dus geen problemen voor.

Als gevraagd wordt naar de **ontwikkeling** in de contacten met burelen, zegt de meerderheid dat de contacten stabiel blijven. In geen enkele buurt overtreft het aantal mensen dat verslechtering constateert het aantal dat verbetering meldt. Het omgekeerde komt in enkele buurten wel voor (vooral in buurt 2 en 10). Deze verschillen zijn echter niet significant en mogen daarom hoogstens als tendensen worden opgevat dat er betere contacten aan het ontstaan zijn.

Er is nagegaan in hoeverre er een significant verschil in de beoordeling van de contacten met burelen bestaat tussen autochtone en allochtone bevolkingsgroepen. Dat is er inderdaad: autochtonen geven gemiddeld een 7,2 voor deze contacten, allochtonen een 6,8.

Tabel 12: Ontwikkeling contacten met burelen in de laatste jaren (in %)

	stadsdeel
(Sterk) verbeterd	18
Geen verandering	63
(Sterk) verslechterd	15
Weet niet, geen mening	4
Totaal	100

Het merendeel der respondenten (gemiddeld zo'n zes op de tien) zegt nooit **geluidsoverlast** te ondervinden van de burelen. Zo'n tien tot vijftien procent van de huishoudens heeft hier juist vaak tot dagelijks last van.

Tabel 13: Ervaren geluidsoverlast van bureen (in %)

	stadsdeel
Vaak tot dagelijks	14
Soms	27
Nooit	58
Weet niet, geen mening	■
Totaal	100

Tegenover het **samenleven met verschillende bevolkingsgroepen** wordt in de meeste buurten door zo'n vier op de tien mensen positief aangekeken. Bijna evenveel mensen staan er neutraal tegenover. Rond de twee op tien mensen oordeelt hierover negatief.

Opvallend is het hoge percentage dat zich in buurt 7 niet uitspreekt over deze vraag: ruim eenkwart tegen vijf à tien procent in de andere buurten. Het is misschien de moeite waard eens nader uit te zoeken wat hier achter steekt. Het kan zijn dat dit wordt ingegeven doordat er in buurt 7 betrekkelijk weinig allochtonen wonen (zie bijlage: samen met buurt 10 heeft buurt 7 het hoogste percentage Nederlanders van geboorte).

Een andere opvallende uitkomst is het relatief hoge percentage mensen dat in buurt 10 positief tot zeer positief zegt te staan tegenover het samenleven met verschillende bevolkingsgroepen: ruim zestig procent, zo'n twintig procent hoger dan in de andere buurten.

Tabel 14: Samenleven verschillende bevolkingsgroepen (in %)

	(zeer) positief	neutraal	(zeer) negatief	weet niet/ geen mening/ geen antwoord	Totaal
Stadsdeel	39	34	18	9	100
Buurt 1	41	32	20	7	100
Buurt 2	42	36	16	6	100
Buurt 3	39	39	12	10	100
Buurt 4	39	36	20	5	100
Buurt 5	33	39	23	5	100
Buurt 6	31	38	23	8	100
Buurt 7	32	20	21	27	100
Buurt 8	38	36	18	8	100
Buurt 9	28	39	24	9	100
Buurt 10	62	20	7	11	100

significant

2.6 Sociale veiligheid

Het gemiddelde rapportcijfer dat men voor de veiligheid in de eigen buurt toekent, ligt op 6,3; net voldoende dus. Tussen de buurten bestaan geen significante verschillen, dus er worden geen rapportcijfers per buurt gepresenteerd.

Er zijn evenmin significante verschillen tussen bevolkingsgroepen of leeftijdsgroepen. Het dogma dat ouderen en vrouwen zich in het algemeen het minst veilig voelen, gaat hier dus niet op. Ook allochtonen wijken niet af in hun veiligheidsbeleving.

Als het gaat om de **ontwikkeling** die men in veiligheid ervaart, is de groep mensen die een verslechtering in de veiligheid meldt ongeveer twee keer zo groot als de groep die een verbetering meldt (negenentwintig procent tegen veertien procent). Dat duidt op een negatieve tendens⁷. Daar staat tegenover dat bijna de helft van de respondenten meldt geen verandering geconstateerd te hebben in de laatste jaren.

Tabel 15: Ontwikkeling in veiligheid in de laatste jaren (in %)

	stadsdeel
(Sterk) verbeterd	14
Geen verandering	47
(Sterk) verslechterd	29
Weet niet, geen mening	10
Totaal	100

Perceptie van criminaliteit

De vermogensdelicten fietsendiefstal, diefstal uit auto's en woninginbraak komen volgens de bewoners vaak bij hun in de buurt voor. Eenvijfde heeft het idee dat ook bekladding (een typisch jongerendelict), overlast van groepen jongeren, geluidsoverlast door verkeer en overige geluidsoverlast vaak voorkomen in hun buurt.

Als we de meestgenoemde incidenten bezien, dan is er een soort top-2 te maken⁸:

- 1 fietsendiefstal / woninginbraak / diefstal uit auto's;
- 2 bekladding / overlast van groepen jongeren / geluidsoverlast (van verkeer en anderszins)

Opvallend zijn de relatief hoge percentages 'weet niet/geen antwoord' bij fietsendiefstal, bedreiging, beroving, gewelddelicten en diefstal uit auto's. Naar de reden kunnen we slechts gissen.

⁷ Dit beeld komt redelijk overeen met de rapportage van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland (1995) waar vermeld staat dat in het wijkteamgebied Lodewijk van Deijssel 21% van de bewoners een verslechtering en 13% een verbetering constateert in het afgelopen jaar.

⁸ In de rapportage van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland wordt een min of meer vergelijkbare vraag gesteld: "Wat is het belangrijkste probleem in de wijk dat door de politie aangepakt moet worden?". Bij wijkteam Lodewijk van Deijssel wordt door de bewoners de volgende top-3 genoemd: 1) jongerenoverlast (23%), woninginbraak (14%) en verkeer (11%).

Tabel 16: Perceptie inzake het plaatsvinden van incidenten

	vaak	soms	(bijna) nooit	weet niet/ geen antwoord	Totaal
Fietsendiefstal	26	28	27	19	100
Diefstal uit auto's	24	33	30	13	100
Bekladding van muren en/of gebouwen	20	29	48	3	100
Overlast van groepen jongeren	19	24	54	3	100
Inbraak in woningen	25	37	31	7	100
Beroving op straat	11	23	51	15	100
Vernieling van telefooncellen, bus of tramhokjes	16	25	51	8	100
Bedreiging	4	15	65	16	100
Gewelddelicten	4	14	67	15	100
Geluidsoverlast door verkeer	21	18	59	2	100
Overige geluidsoverlast	19	21	58	2	100

Wanneer per buurt gekeken wordt, blijken alleen de perceptie van fietsendiefstal en van beroving significante verschillen tussen de buurten op te leveren. Bij fietsendiefstal springt buurt 10 er relatief gunstig uit (met een hoog percentage 'bijna nooit', namelijk 47%, en een laag percentage 'vaak', namelijk 6%), op ruime afstand gevolgd door de buurten 3 en 4. Wat betreft beroving hebben in buurt 1 significant meer mensen het idee dat dat daar vaak voorkomt (overigens komt beroving daar op de vijfde plaats), terwijl in buurt 9 en 10 juist minder mensen dit idee hebben dan gemiddeld.

De overige incidenten leveren geen significante verschillen tussen de buurten op.

Er is onderzocht of er verschillen tussen allochtone en autochtone bewoners bestaan in perceptie van het optreden van incidenten. Die zijn er: de autochtonen hebben veel meer dan allochtonen het idee dat vrijwel alle incidenten vaak voorkomen. Om precies te zijn geldt dit voor: woninginbraak, beroving, vernieling van telefooncellen/bus- en tramhokjes, bedreiging, geweldsdelicten, verkeerslawaaï en overige geluidsoverlast.

Een uitzondering hierop is overlast van groepen jongeren: hiervan hebben de allochtone groepen iets meer het idee dat dit vaker voorkomt (23% 'vaak' tegen 18% voor autochtonen).

Verder is bekeken of er verschillen in perceptie bestaan die samenhangen met leeftijd en sekse. Verschillen naar sekse waren er niet. Leeftijd bleek de volgende significante verschillen op te leveren.

- Van **diefstal uit auto's** hebben 35-49 jarigen bovengemiddeld (33%) het idee dat dit vaak voorkomt, degenen van 65 jaar en ouder juist minder dan gemiddeld (15%). Dit zal waarschijnlijk samenhangen met het verschil in autobezit tussen deze groepen: ouderen hebben in het algemeen minder vaak een auto dan 35-49 jarigen.
- Van **overlast van jongeren** hebben 35-49 jarigen (zeg maar: de ouders) bovengemiddeld (24%) het idee dat dit vaak voorkomt, degenen van 65 jaar en ouder

(de grootouders?) juist veel minder dan gemiddeld (12%).

- Van **woninginbraak** hebben de 50-64 bovengemiddeld (31 %) het idee dat dit vaak voorkomt. De verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat deze leeftijdsklasse naar verhouding het meeste bezit heeft geaccumuleerd en zich op het (financiële) hoogtepunt van de carrière bevindt, dus het meeste te verliezen heeft.
- Van **verkeerslawaaï** hebben de 50-64 jarigen bovengemiddeld (29 %) het idee dat dit vaak voorkomt.
- Van **overige geluidsoverlast** hebben 35-49 jarigen bovengemiddeld (26 %) het idee dat dit vaak voorkomt.

Mijden van plekken die onveilig gevonden worden

Ongeveer eenderde van de respondenten (34 %) mijdt in de eigen buurt weleens plekken omdat ze die als onveilig ervaart. Twee op de tien (21 %) doet dat zelfs vaak. (In Slotervaart/Overtoomse Veld en Osdorp bestaat een vergelijkbaar beeld.) De verschillen tussen de buurten zijn niet significant. Wel blijken autochtonen significant vaker plekken te mijden dan allochtonen (40 % versus 27 %). Ook blijken vrouwen vaker dergelijke plekken te mijden dan mannen (respectievelijk 45 % en 24 %). Tussen de leeftijdsgroepen zijn er geen significante verschillen.

Tabel 17: Mijdt onveilige plekken in de eigen buurt (in %)

	stadsdeel
Vaak	21
Soms	13
(Bijna) nooit	65
Weet niet, geen antwoord	1
Totaal	100

Oordeel over het functioneren van de politie

Ongeveer vier op de tien respondenten is tevreden tot zeer tevreden over het functioneren van de politie, terwijl zo'n twee op de tien (zeer) ontevreden is⁹. De rest van de respondenten oordeelt neutraal (drie op de tien) of geeft geen mening (ongeveer één op de tien). Dit beeld komt in vrijwel alle buurten terug; de verschillen tussen de buurten zijn (dan ook) niet significant.

De grote lijn is dus dat het aantal tevredenen beduidend groter is dan het aantal ontevredenen. Men vindt kennelijk dat de politie het aardig doet.

Ter vergelijking: in Slotervaart/Overtoomse Veld is 36 % (zeer) tevreden, 30 % neutraal, 20 % (zeer) ontevreden en heeft de rest geen mening; in Osdorp is 42 % (zeer) tevreden, 23 % neutraal, 21 % (zeer) ontevreden en heeft 13 % geen mening.

⁹ Dit gegeven komt overeen met de resultaten van de 'eigen' rapportage van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland (L. Hoenson - Bevolkingsonderzoek in wijkteamgebieden 1995). Hierin kwam naar voren dat 22 % van de bewoners ontevreden is over het functioneren van wijkteam Lodewijk van Deijssel (en 25 % over heel district 6).

Tabel 18: Oordeel over functioneren politie (in %)

	stadsdeel
(Zeer) tevreden	39
Neutraal	29
(Zeer) ontevreden	20
Weet niet, geen mening	12
Totaal	100

2.7 Stadsdeelbestuur en dienstverlening

In de leefbaarheidsmonitor zijn ook vragen opgenomen over de rol van het stadsdeel als dienstverlenende instantie en als politiek bestuur. Het betreft onder meer vragen over de serviceverlening door ambtenaren, het optreden van het stadsdeelbestuur bij het aanpakken van problemen in de buurt, de informatievoorziening en eventuele klachtenafhandeling door de ambtenaren of het bestuur van het stadsdeel.

Uit de enquête blijkt dat ruim de helft (56%) van de respondenten in de afgelopen twee jaar weleens contact heeft gehad met ambtenaren van het stadsdeel. Dit beeld geldt in grote lijnen voor alle buurten, met uitzondering van buurt 5 waar veel meer (70%) respondenten contact hadden met stadsdeelambtenaren.

De serviceverlening van de ambtenaren wordt positief beoordeeld: gemiddeld een 7,4. In de andere westelijke tuinsteden komen voor dit aspect vergelijkbare cijfers uit de bus: Osdorp 7,1 en Slotervaart/Overtoomse Veld 7,3.

Om en nabij zeven op de tien respondenten weet dat er een politiek bestuur van het stadsdeel is. Deze kennis is in de buurten 1 en 3 overigens wat lager: rond zes op de tien. Deze uitkomst komt overeen met de bevinding in de andere twee westelijke tuinsteden.

Over het functioneren van dit bestuur - met name wat betreft het aanpakken van problemen in de eigen buurt van de respondenten - wordt gunstig geoordeeld. Het gemiddelde rapportcijfer van alle buurten komt uit op 7,5 (was in Osdorp 6,1 en in Slotervaart/Overtoomse Veld 6,3).

Ongeveer driekwart van de respondenten interesseert zich voor informatie van het stadsdeel over zaken in de eigen buurt. In buurt 10 is deze interesse nog hoger: negen op de tien respondenten krijgt daar graag dergelijke informatie.

De beschikbaarheid van dit soort informatie de laatste tijd (in de vraagstelling werd het Stadsdeelbulletin met name genoemd) wordt gemiddeld met een 6,9 beoordeeld.

Gemiddeld een kwart van de bewoners heeft weleens een buurtbijeenkomst bijgewoond. In buurt 5 en 6 hebben beduidend meer bewoners dit weleens gedaan (respectievelijk 35% en 31%), in buurt 1, 8 en 9 aanzienlijk minder (respectievelijk 15, 19 en 21%).

De waardering voor het verloop van deze bijeenkomsten wordt gemiddeld met een 6,1 beoordeeld.

Ongeveer een kwart van de respondenten heeft weleens een klacht gemeld bij het stadsdeel. In buurt 5 en 10 ligt dit aandeel significant hoger, namelijk op 35

respectievelijk 36%. In buurt 8 ligt het aandeel juist significant lager, namelijk op 11%.

Over de afhandeling van hun klacht(en) zijn de bewoners niet zo tevreden: het gemiddelde komt uit op 5,6 (in Osdorp en in Slotervaart/Overtoomse Veld liggen deze cijfers respectievelijk op 5,3 en 5,1).

Alleen op het aspect 'interesse in informatie van het stadsdeel (stadsdeelbulletin)' komt een significant verschil tussen de leeftijdsgroepen naar voren: de interesse loopt op met de leeftijd van 6,1 voor de 15-19 jarigen tot 7,3 voor degenen die 65 jaar en ouder zijn.

Wat verschillen tussen autochtone en allochtone bevolkingsgroepen betreft, is er alleen een significant verschil bij de beoordeling van de buurtbijeenkomsten. De allochtonen beoordelen deze aanzienlijk positiever (6,9) dan de autochtonen (6,0). Van allochtonen wordt vaak gezegd dat ze bij dergelijke bijeenkomsten schitteren door afwezigheid. Dit blijkt hier niet echt te kloppen: gemiddeld 16% van de allochtonen heeft zo'n buurtbijeenkomst bijgewoond. Wel is dit een lager percentage dan bij de autochtonen, waarvan 28% bij zo'n bijeenkomst is geweest.

Tabel 19: Relatie tussen stadsdeel en bewoners (gemiddeld rapportcijfer)

	stadsdeel
Serviceverlening ambtenaren	7,4
Functioneren politiek bestuur	7,5
Informatievoorziening	6,9
Buurtoverleg	6,1
Klachtenafhandeling	5,6

2.8 Specifieke aspecten

Oordeel over stadsdeelwachten

Opvallend veel mensen geven geen mening over dit onderwerp: zo'n dertig procent. Van degenen die wel een oordeel geven, is de groep die het idee heeft dat de stadsdeelwachten niet bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid ongeveer even groot als de groep die het idee heeft dat dit wel het geval is: elk ruim dertig procent. De groep die positief oordeelt, vindt overwegend dat de stadsdeelwachten 'een beetje' bijdragen.

Tabel 20: Oordeel bijdrage stadsdeelwachten (in %)

	stadsdeel
Ja, tamelijk	11
Ja, een beetje	25
Nee	33
Weet niet, geen mening	30
Totaal	100

Overlast van Schiphol

Ruim eenderde van de ondervraagden zegt vaak last te hebben van vliegverkeer van en naar Schiphol. Met name in buurt 10 is de ervaren overlast groot: driekwart van de respondenten zegt daar vaak last te hebben van vliegtuiglawaai.

In buurt 2 wordt betrekkelijk weinig overlast van vliegverkeer ondervonden: slechts zeventien procent van de respondenten heeft daar vaak last van.

Tabel 21: Overlast Schiphol (in %)

	ja, vaak	ja, soms	nee, nooit	weet niet/ geen mening	Totaal
Stadsdeel	36	34	29	1	100
Buurt 1	25	37	36	2	100
Buurt 2	17	41	42	0	100
Buurt 3	25	27	46	2	100
Buurt 4	26	43	31	0	100
Buurt 5	30	40	30	0	100
Buurt 6	39	33	28	0	100
Buurt 7	45	32	23	0	100
Buurt 8	41	30	29	0	100
Buurt 9	43	37	18	2	100
Buurt 10	73	18	9	0	100

significant

2.9 Leefbaarheid algemeen

De algehele leefbaarheid wordt - gemiddeld over het hele stadsdeel - beoordeeld met een 7,0; ruim voldoende dus¹⁰. Er zijn echter significante verschillen tussen de buurten. Zo scoort buurt 10 beduidend hoger (7,7) en scoren de buurten 5 en 9 (6,6) lager. In alle buurten wordt de leefbaarheid in ieder geval als voldoende ervaren.

De verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn significant en lopen met het stijgen van de leeftijd op van 6,7 tot 7,3. Allochtone bewoners beoordelen de leefbaarheid significant lager (6,7) dan de autochtone (7,1). Beide verschillen zijn niettemin vrij klein.

¹⁰ Ter vergelijking: het algemene oordeel voor de leefbaarheid kwam in Osdorp uit op 7,3 en in Slotervaart/Overtoomse Veld op 7,1.

Tabel 22: Eindoordeel leefbaarheid van de eigen buurt

	oordeel leefbaarheid van de buurt
Stadsdeel	7,0
Buurt 1	7,1
Buurt 2	6,8
Buurt 3	7,2
Buurt 4	6,8
Buurt 5	6,6
Buurt 6	7,2
Buurt 7	7,1
Buurt 8	6,7
Buurt 9	6,6
Buurt 10	7,7

significant

Wat de ontwikkeling in de leefbaarheid aangaat, zien veel respondenten geen veranderingen. Bij degenen die deze wel zien, zijn evenveel mensen die verbeteringen als verslechtingen menen te constateren. In de ontwikkeling van de leefbaarheid doet zich dus geen opvallende tendens voor.

Tabel 23: Ontwikkeling in leefsituatie in het afgelopen jaar, per buurt (in %)

	stadsdeel
(Sterk) verbeterd	18
Geen verandering	43
(Sterk) verslechting	17
Weet niet, geen antwoord	22
Totaal	100

3 Samenvatting en conclusies

3.1 Algemeen

Uit het voorgaande blijkt dat de leefbaarheid in Geuzenveld/Slotermeer in het algemeen als gematigd positief wordt ervaren. Het gemiddelde rapportcijfer komt precies op 7,0 uit.

Geen van de thema's wordt als onvoldoende beoordeeld. Wel komt de sociale veiligheid er vrij laag uit (gemiddeld 6,3); in de min of meer vergelijkbare stadsdelen Osdorp en Slotervaart/Overtoomse Veld is de score voor dit aspect echter vrijwel hetzelfde. In die zin is er dus niets vreemds aan de hand.

Geen enkel thema springt er opvallend gunstig uit. Weliswaar worden het wonen, de buurtvoorzieningen en het onderhoud van de openbare ruimte relatief het gunstigst beoordeeld, maar dat betekent een score gelijk aan of net boven het algemene oordeel voor de leefbaarheid.

Per buurt kijkend zien we dat de bewoners van buurt 10 veruit het meest tevreden zijn over de leefbaarheid. Relatief is dat kennelijk een goede buurt om te wonen. Toch zijn daar ook enkele zaken die de leefbaarheid negatief beïnvloeden, namelijk de overlast van Schiphol, het als onvoldoende ervaren winkelaanbod en de matige parkeergelegenheid.

De lage waarderingen van de bewoners van buurten 2, 5 en 9 op tal van aspecten duiden erop dat deze buurten aandacht behoeven.

3.2 Per thema

Wonen

Voor de aspecten van het wonen in het stadsdeel worden gematigd positieve oordelen gegeven. Over alle aspecten heen komt het gemiddelde rapportcijfer op een 7,1 uit.

De reinheid van de directe omgeving komt er relatief het minst gunstig af. Met name in de buurten 2 en 8 wordt deze als onvoldoende beoordeeld. Men vindt de woonomgeving daar kennelijk tamelijk vervuild.

Het onderhoud van de woningen wordt als vrij mager beoordeeld en zou in het bijzonder in de buurten 5, 6 en 9 iets beter kunnen.

Opvallend zijn de betrekkelijk hoge waarderingen voor de woning (grootte, ligging, onderhoud) in buurt 10.

Allochtone bevolkingsgroepen oordelen significant lager over grootte, ligging en onderhoudsstaat van de woning. Bij de grootte wordt ruim een punt lager gegeven, bij de andere twee aspecten scheelt het een halve punt. Ook jongeren oordelen significant lager over grootte en ligging van de woningen.

Ongeveer een zesde van de respondenten denkt eraan te verhuizen binnen een jaar; er zijn wat dit betreft geen verschillen tussen de buurten. Dit percentage is niet uitzonderlijk: we vonden eenzelfde percentage in het aanpalende stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld.

Buurtvoorzieningen

Het geheel aan buurtvoorzieningen wordt als gematigd positief tot zeer positief beoordeeld. Voorzieningen die er opvallend gunstig uitkomen, zijn: De Meervaart, het aanbod aan hulpvoorzieningen, buurthuizen en wijkcentra. Met de sociaal-culturele en welzijnsvoorzieningen zit het wel snor, kennelijk.

Relatief slecht komen de overige uitgaansmogelijkheden, het aanbod aan basisscholen en het aanbod aan speelvoorzieningen eruit. Voor de overige uitgaansmogelijkheden wordt zelfs een onvoldoende toegekend; mannen, jongeren en autochtonen beoordelen deze het laagst.

Verder wordt onvoldoende gevonden:

- het winkelaanbod in de buurten 9 en 10;
- de speelgelegenheid in buurt 2 en 9, voor de leeftijdsgroep 0-10 jaar; de leeftijdsklasse waartoe de ouders van deze kinderen behoren, geeft de laagste waardering voor dit aspect;
- de sport- en spelmogelijkheden voor 10-18 jarige jongens;
- de recreatiemogelijkheden voor mannen;
- de waterpartijen worden door de jongeren als onvoldoende beoordeeld.

Allochtone bevolkingsgroepen blijken de speelvoorzieningen voor kinderen tot 10 jaar en de medische voorzieningen significant lager te waarderen; daarentegen blijken zij tevredener over de uitgaansmogelijkheden.

Verkeer

De verkeersveiligheid krijgt matige voldoende. Alleen de parkeergelegenheid wordt als ruim voldoende gezien, waarbij buurt 7 er gunstiger dan gemiddeld uitkomt en de buurten 2 en 10 ongunstiger.

De jongeren (19 jaar en jonger) zijn het minst tevreden over de algemene verkeersveiligheid, de ouderen het meest.

Onderhoud en beheer openbare ruimte

In het algemeen wordt de openbare ruimte ruim voldoende onderhouden volgens de bewoners. Het onderhoud van gemeenschappelijke tuinen en van de straatverlichting komt er naar verhouding het best uit.

Het onderhoud van het wegdek komt er - behalve in buurt 10 - relatief het slechtst af; in buurt 5 en 6 wordt hiervoor zelfs een onvoldoende gegeven. Vijftig-plussers en autochtonen beoordelen dit aspect het laagst.

Opvallend is dat het huisvuil ophalen door allochtonen en jongeren significant lager beoordeeld wordt.

In buurt 7 en 10 wordt de openbare ruimte relatief het best onderhouden volgens de bewoners, in de buurten 2, 5 en 6 het slechtst. Wel meent men dat het onderhoud van de openbare ruimte in beweging is: de helft van de bewoners constateert veranderingen in het onderhoudsniveau. Hierbij zijn er evenveel mensen die verbeteringen als verslechtingen melden.

Buurtcohesie en sociale contacten

Volgens de helft van de bewoners is er sprake van zoiets als een saamhorigheidsgevoel in hun buurt. Met name in buurt 9 en 10 blijkt dit aanwezig; in buurt 2, 5 en 8 wordt dit gevoel juist het minst ervaren.

De contacten met de burens worden overal ruim voldoende gevonden; allochtonen beoordelen deze overigens iets lager dan autochtonen. Het samenwonen met verschillende etnische groepen in één buurt wordt overwegend neutraal tot positief beoordeeld; slechts twee op de tien mensen oordelen hierover negatief.

Zo'n vier op de tien bewoners ondervindt geluidsoverlast van de burens.

De helft van de bewoners onderneemt nooit actie als er iets in hun direct omgeving niet deugt (bijvoorbeeld glas opvegen, melden van losse stoeptegel e.d.).

Sociale veiligheid

De overall-beoordeling van de sociale veiligheid in het stadsdeel wordt als krap voldoende aangemerkt. Er is een licht neergaande tendens aan te wijzen: meer mensen zijn namelijk van mening dat de veiligheid verslechtert (in vergelijking met het aantal mensen dat een verbetering meldt).

De vermogensdelicten fietsendiefstal, woninginbraak en diefstal uit de auto komen naar het idee van de bewoners het meest voor. Alleen in buurt 10 komt fietsendiefstal significant minder vaak voor dan gemiddeld in het stadsdeel. Hoewel beroving in buurt 1 op de vijfde plaats komt van de 'veiligheidsincidenten', menen de bewoners van die buurt significant vaker dan gemiddeld dat beroving er vaak voorkomt.

Twee op de tien bewoners mijdt vaak plekken in de eigen buurt die als 'eng' ervaren worden. Dit is eenzelfde percentage als in Slotervaart/Overtoomse Veld en Osdorp.

De oordelen over het functioneren van de politie vallen betrekkelijk gunstig uit: men is overwegend neutraal tot positief, terwijl twee op de tien mensen negatief oordeelt.

Relatie stadsdeel

De serviceverlening van de ambtenaren (bedoeld wordt: baliewerk zoals het verstrekken van paspoorten, uittreksels uit het bevolkingsregister e.d.) en het functioneren van het politiek bestuur (met name als het gaat om het aanpakken van problemen in de buurten) worden behoorlijk gunstig beoordeeld. Ook de informatievoorziening door het stadsdeel (het stadsdeelbulletin) is ruim voldoende. Minder tevreden zijn de bewoners over de afhandeling van klachten door het stadsdeel (onvoldoende) en over de kwaliteit van de recent ingestelde buurtoverleggen (net voldoende; allochtone bevolkingsgroepen blijken hierover gunstiger te oordelen, overigens).

Specifieke aspecten

- Men weet blijkbaar niet goed wat men van de stadsdeelwachten moet denken. Een tamelijk grote groep weet geen oordeel te vellen over hen en er zijn evenveel mensen die negatief als positief oordelen over hun bijdrage aan de leefbaarheid en veiligheid.
- Van het vliegverkeer van en naar Schiphol heeft eenderde van de bewoners vaak last. Buurt 10 blijkt hiervan het grootste nadeel te ondervinden.

Het geheel overziend komen we tot het volgende overzichtsschema. De nummers geven de buurten aan.

Schema 1: Opvallend (on)gunstige buurten per thema

Thema	gunstig	ongunstig
Wonen	10	2, 8
Buurtvoorzieningen	-	2, 9, 10
Verkeer	7	2, 10
Onderhoud en beheer O.R.	7, 10	2, 5, 6
Buurtcohesie en sociale contacten	9, 10	2, 5, 8
Sociale veiligheid	10	1
Relatie stadsdeel	-	-
Specifieke aspecten	-	10
Algemene leefbaarheid	10	5, 9

Schema 2: Opvallend (on)gunstige aspecten per thema

	gunstig	ongunstig
Wonen	- bereikbaarheid met OV - ligging ¹¹	- reinheid - onderhoud
Buurtvoorzieningen	- De Meervaart - sociaal-culturele voorzieningen	- uitgaansaabod - speelvoorzieningen - basisscholen
Verkeer	- parkeren	
Onderhoud openbare ruimte	- straatverlichting - gemeenschappelijke tuinen	- wegdek - (huisvuil)
Buurtcohesie/ sociale contacten	-	-
Sociale veiligheid	-	- licht dalende tendens - vermogensdelicten - overlast - vandalisme
Relatie stadsdeel	- service ambtenaren - functioneren bestuur	- klachtenafhandeling - kwaliteit buurtoverleg
Specifieke aspecten	-	- (overlast Schiphol)

¹¹ Wanneer een aspect tussen haakjes staat, betekent dit dat het betreffende oordeel niet voor alle bevolkingsgroepen (qua leeftijd, sekse of etniciteit) of buurten geldt.

3.3 Per subgroep

In het voorgaande werd hier en daar al gememoreerd, dat de leefbaarheid niet door elke subgroep hetzelfde ervaren wordt. In deze paragraaf besteden we daar wat systematischer aandacht aan.

Door de **allochtone** bevolkingsgroepen wordt de leefbaarheid op een aantal aspecten anders ervaren. Zo beoordeelt men de grootte, ligging en onderhoudsstaat van de woningen lager, is men minder tevreden over het aanbod aan speelvoorzieningen voor kinderen tot 10 jaar, over de medische voorzieningen, over het ophalen van het huisvuil, de contacten met de burens en tilt men zwaarder aan overlast van groepen jongeren.

Daarentegen oordelen allochtonen beduidend positiever over de uitgaansmogelijkheden¹², het onderhoud van de openbare ruimte - in het bijzonder het wegdek, de onveiligheidsincidenten en de kwaliteit van de buurtbijeenkomsten.

De balans slaat uiteindelijk toch naar de negatieve kant uit: allochtonen beoordelen de algehele leefbaarheid iets lager dan autochtonen.

Ook het oordeel van **jongeren** wijkt op sommige punten af van het gemiddelde beeld. Zij blijken ontevreden over de uitgaansmogelijkheden en relatief het minst tevreden over de verkeersveiligheid en de waterpartijen in het stadsdeel. Verder hebben zij naar verhouding de minste interesse in informatie van het stadsdeel. In het algemeen lijkt de leefbaarheid in het stadsdeel voor jongeren van alle leeftijdsgroepen het minst gunstig; het lijkt voor ouderen beter toeven in Geuzenveld/Slotermeer dan voor jongeren.

Hier en daar sprongen ook de 'mensen van **middelbare leeftijd**' eruit. Zij blijken relatief het zwaarst te tillen aan overlast van groepen jongeren, geluidsoverlast en diefstal uit auto's.

Vijftig-plussers hebben relatief de laagste oordelen over het onderhoud van het wegdek, maken zich naar verhouding de meeste zorgen over woninginbraken en storen zich het meest aan verkeerslawaaï.

Daar staat tegenover dat ze het meest tevreden zijn over de verkeersveiligheid en relatief de meeste interesse hebben in informatie van het stadsdeel.

In het algemeen lijkt de leefbaarheid in het stadsdeel meer op oudere leeftijdsgroepen afgestemd dan op jongere.

Mannen blijken naar verhouding ontevreden over: de uitgaansmogelijkheden, de recreatiemogelijkheden voor volwassenen en de sport- en spelmogelijkheden voor jongens 10-18 jaar. Er is bij hen kennelijk behoefte aan meer of betere mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding.

12 D.w.z. anders dan De Meervaart.

Bijlage: Steekproefverantwoording

Tabel A1: Responsverantwoording

Geslaagd	611
Geen gehoor	216
Weigering	189
Verhinderd	107
Andere dag terugbellen valt na onderzoeksperiode	86
Antwoordapparaat	68
Taalprobleem	42
In gesprek	37
Gesprek afgebroken (tijdens introductie of eerste vragen)	29
Buiten doelgroep	14
Fout telefoonnummer	9
Informatietoon	9
Reeds ondervraagd	1
Overige redenen non-respons	22
Missing	258
Totaal	1698

Er zijn in totaal 611 mensen geïnterviewd, waarvan 511 telefonisch en 100 face-to-face. In tabel A1 valt af te lezen dat er zo'n 1700 mensen benaderd zijn voor een interview (bruto steekproef), waarvan er ongeveer 1100 zijn afgevallen. De redenen om niet mee te doen worden eveneens in tabel A1 weergegeven.

Tabel A2: Steekproefopbouw (bevolking van 15 jaar en ouder)¹³

	populatie	steekproef
Stadsdeel	30.265	611
Buurt 1	4352	59
Buurt 2	2260	64
Buurt 3	4639	65
Buurt 4	2427	61
Buurt 5	5316	60
Buurt 6	2047	61
Buurt 7	1782	56
Buurt 8	2218	63
Buurt 9	3368	67
Buurt 10	1852	55

Er is naar gestreefd om in elk van de tien buurten ongeveer 60 mensen te interviewen. De interviews zijn in principe telefonisch afgenomen, met uitzondering van de interviews onder allochtone bevolkingsgroepen. Daar bekend is dat zij vaak ondervetegenwoordigd zijn bij telefonische afname, is besloten aanvullende face-to-face interviews te houden. Op deze wijze is het aardig gelukt een representatieve vertegenwoordiging van deze bevolkingsgroepen te bereiken (zie tabel A3a).

Bij alle achtergrondvariabelen geldt overigens dat we de steekproef steeds **op stadsdeelniveau** vergelijken met de populatie. Op buurniveau kan de vergelijking dus heel anders uitpakken.

Tabel A3a: Geboorteland van bevolking van 15 jaar en ouder (in %)

	populatie	steekproef
Nederland	67	71
Suriname	4	7
Nederlandse Antillen, Aruba	1	0
Turkije	7	7
Marokko	8	6
Overig	13	9
Totaal	100	100

¹³ De enquête heeft plaatsgevonden onder mensen van 16 jaar en ouder. Om die reden kunnen er kleine verschillen bestaan tussen populatie en steekproef.

De categorie 'overig' bevat de volgende geboortelanden:

- Duitsland (2x)
- Oostenrijk (1x)
- Spanje (1x)
- voormalig Joegoslavië (1x)
- Indonesië (1x)
- Jamaica (1x)
- Sovjet-Unie (1x).

Tabel A3b: Geboorteland van bevolking van 15 jaar en ouder per buurt (in %)

	NL		Sur		Antil		Tur		Marok		ov.	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Stadsdeel	67	71	4	7	1	0	7	7	8	6	13	9
Buurt 1	69	80	5	0	1	0	3	8	5	5	17	7
Buurt 2	41	59	9	9	2	2	13	11	17	5	18	14
Buurt 3	68	69	4	8	1	0	5	9	6	6	16	8
Buurt 4	66	67	5	3	1	0	5	7	6	7	17	17
Buurt 5	56	72	6	7	1	0	9	5	13	8	15	8
Buurt 6	64	75	8	8	1	0	7	10	5	3	15	3
Buurt 7	74	86	4	4	0	0	4	0	4	5	14	5
Buurt 8	53	65	9	13	1	0	11	5	10	8	16	9
Buurt 9	52	63	8	15	1	0	13	7	12	9	14	6
Buurt 10	73	82	8	5	1	0	1	2	1	5	16	6

P = populatie

S = steekproef

Tabel A4a: Sekse van bevolking van 15 jaar en ouder (in %)

	populatie	steekproef
Man	47	40
Vrouw	53	60
Totaal	100	100

De verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen in de steekproef wijkt iets af van de werkelijke verhouding in de stadsdeelpopulatie. Het verschil is niet significant.

In tabel A4b staat de sekseverdeling per buurt.

Tabel A4b: Sekse van bevolking van 15 jaar en ouder per buurt (in %)

	man		vrouw	
	P	S	P	S
Stadsdeel	47	40	53	60
Buurt 1	45	37	55	63
Buurt 2	50	47	50	53
Buurt 3	47	45	53	55
Buurt 4	47	28	53	72
Buurt 5	47	33	53	67
Buurt 6	47	28	53	72
Buurt 7	48	39	52	61
Buurt 8	44	40	56	60
Buurt 9	47	55	53	45
Buurt 10	49	47	53	53

Tabel A5a: Leeftijd van bevolking van 15 jaar en ouder (in %)

	populatie	steekproef
19 jaar en jonger	6	3
20-34 jaar	27	20
35-49 jaar	23	25
50-64 jaar	17	22
65 jaar en ouder	26	30
Totaal	100	100

De leeftijdsverdeling in de steekproef wijkt iets af van de werkelijke verdeling in het stadsdeel. Het verschil is niet significant. De leeftijdsopbouw per buurt is als volgt.

Tabel A5b: Leeftijd van bevolking van 15 jaar en ouder per buurt (in %)

	19 en jonger		20 t/m 34		35 t/m 49		50 t/m 64		65 en ouder	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Stadsdeel	6	3	27	20	23	25	17	22	26	30
Buurt 1	3	3	23	22	19	12	19	22	36	41
Buurt 2	9	5	38	27	26	33	15	21	12	12
Buurt 3	5	2	23	17	20	19	18	22	34	41
Buurt 4	7	2	25	20	26	30	17	21	25	28
Buurt 5	7	2	27	20	22	20	16	22	28	36
Buurt 6	5	2	30	15	20	27	19	28	26	28
Buurt 7	4	4	23	11	21	16	17	16	35	53
Buurt 8	8	2	31	27	22	15	16	31	23	26
Buurt 9	10	3	27	22	26	32	16	14	21	29
Buurt 10	6	4	34	17	39	52	12	20	9	7

P = populatie

S = steekproef